

BEREKETLİ TOPRAKLAR ÜZERİNDE / ORHAN KEMAL

TEZ SORUSU: Orhan Kemal'in Bereketli Topraklar üzerinde adlı yapıtında işlenen

“sınıf çatışması” neden ve sonuç bağlamında nasıl ele alınmıştır?

İÇİNDEKİLER:

1. Giriş

2. Karakterler

2.1 . Karakter tanıtımı

3.Karakterlerin sınıf çatışmasına neden-sonuç bağlamında yapıtta örnekleri

ORHAN KEMAL

“BEREKETLİ TOPRAKLAR ÜZERİNE”

1. GİRİŞ

Geçmişten günümüze kadar çok fazla gelişse de ne yazık ki insanoğlu ve bulunduğumuz kültür değişmemektedir. Sınıfsal çatışma, kadının toplumdaki yeri, fakir zengin çatışması, erkek zihniyeti değişmeyen ya da hala devam etmekte olan yerler olduğundan değişmeyen faktörler arasına girmektedir. Bu çatışmalar arasında insanlar özellikle sosyal sınıf farklılığı varsa nankörleşirler, bir tane ekmek için bile canları pahasına çalışırlar eğer helal ekmek peşindeyse ter akıtmakta, haram ekmek derdinde ise her türlü işe kalkışmaktadır, kendi pahasına dostlarını, ailesini bu işlerde feda eder. İnsanlar bir tane ekmek derdindeyken üst sınıf ise alt sınıf yokmuşçasına bolluk içinde yaşar, onlara yanlarında çalışan bir köpek gibi davranmaktan çekinmez.

1950’li yıllara dayanan sınıfsal çatışma ise o zamanlarda daha fazla görülse de günümüzde toplumsal sorunlar arasında hala yerini korumaktadır. Sanayi devriminden sonra hızla artan buhar gücü ile birlikte kurulan fabrikalarda insana duyulan ihtiyaç çok fazla olmaktadır. Mal sahipleri bu sebeple kim olduğuna bakmadan yanında koşulsuzca çalışabilecek insanlar aramaktaydı.

Orhan Kemal’in “Bereketli Topraklar Üzerinde” adlı yapıtında da toplumsal sorunlar ele alınmıştır. Başlıca göze çarpan konu köyden şehire göç ve bu sebeple yaşanan başlıca sorunlardır. Toplumun cahilliği, ezen-ezilen, sınıf çatışması, kadının toplumdaki yeri de ele

alınan diğer konulardan bazılarıdır. Yapıtta yer alan üç karakter para kazanabilmek için memleketlerini, evlerini, ailelerini, çocuklarını bırakarak Çukurova'ya doğru başlarını geleceklerden habersiz yola koyulmaktadırlar. Şehirdeki insan köydeki insana hiç benzemektedir bu sebeple üç arkadaş bu duruma alışık değildir. Çalıştıkları fabrikanın başında kişi hemşerileri de olsa hiçbirinin gözünün yaşına bakmamaktadır. Şehirde tanıştıkları insanları açgözlü, kurnaz kişilerdir ve gözlerini açık tutmaları gerekmektedir. Herkes beş kuruş para için birbirini satmaktadır. Üç arkadaş ise fabrikada o kadar çalışıp alın teri dökmelerine rağmen aldıkları üç beş kuruşla geçinmeye çalışıyorlardır. Üstte olan insanlar tarafından eziliyor olmalarına rağmen ağızlarını açıp tek kelime dahi edemiyorlardır çünkü ekmek paralarını onlar tarafından kazanıyorlardır. Bu adeta onları için bir savaştır. Ya istekleri amaca ulaşır gurbet ellerden köylerine kendi memleketlerine, sevdiklerinin kucaklarına dönecekler ya da bu şehir hayatının kaosuna kapılıp kaybolacaklardır. Bu üç arkadaştan yalnızca bir tanesi şehir hayatına baş tutmuş ve İflahsızın Yusuf gurbetten dönebilmiştir diğer iki arkadaştan Köse Hasan fabrikada çalışırken hastalanmış ve vefat etmiştir, kız çocuğun istediği hediye almasına rağmen kendisi değil sadece oyuncak köyüne dönebilmiştir. Pehlivan Ali ise şehir hayatının hızına uyum sağlamak için kadın merakına yenik düşüp hem nişanlısını aldatmıştır hem de kendini alkole ve kumara vermiştir. Kazandığı üç beş kuruşu bile elinde tutamamıştır ve ne yazık ki o da evine dönememiştir. İflahsızın Yusuf köyüne dönerken arkadaşlarını kaybettiği için çok üzgündür çünkü arkadaşlarını ilk başta Çukurova'ya gitmek için kendisi zorlamıştır fakat bu durumda elinden bir şey gelmemektedir ama kendisi bir yandan mutludur çünkü artık bir mesleği vardır, o kadar alın teri döktükten sonra istediğini almıştır. Köyüne dönebilen tek kişi İflahsızın Yusuf olmaktadır.

2. KARAKTERLER:

Yapıtta üç tane ana karakter vardır. Bunlar **İflahsızın Yusuf, Köse Hasan ve Pehlivan Ali**'dir.

İFLAHSIZIN YUSUF:

- Üç ana karakterden biri olan Yusuf arkadaşları İflahsızın Yusuf ve Köse Hasan ile hiç bilmedikleri bir yere “Çukurova’ya” gitmişler. İlk defa şehir hayatına bu kadar yakından giren üç arkadaş çok zorluk çekmişlerdir fakat Yusuf aralarında en tecrübelisi olduğu için tek sağ çıkanda kendisidir. Başından beri birlik- beraberliği ve diğer arkadaşları gibi hemşeriliği o da önemsemektedir. Gidecekleri şehirde arkadaşlarıyla birlik olursa şehirdeki bütün tehlikelerle baş edebileceklerini düşünmektedir. Şehir hayatını emmisinden birazda olsa bildiği için oradaki insanları “cin” adı altında kendince adlandırmıştır. Yapıtın başında da “lakin biz biz olalım, şehir yerinde göz kulak olalım kendimize kardaşlar. Neden dersiniz, şehir yeri köy yerine benzemez. Şehir adamı köylüyü cin çarpar gibi çarpar. Birbirimize iyice sarılalım, el sözüne kulak asmayalım. Anca beraber,kanca beraber!” demiştir.
- Şehir hayatında diğer arkadaşlarına göre daha tecrübeli, doğruya daha çok önem veren çalışkan ve hırslı bir kişiliği vardır. Kendini ezdirmemek onun için çok önemlidir bu sebeple tüm konularda fikir sahibiymiş gibi gözükersen bilmediği konularda bile bazen yorum yapmaktadır. Şehir hayatında okumayı sökmüştür ve köyüne mutlu bir şekilde üç arkadaştan tek o dönebilmiştir.

KÖSE HASAN:

- Köse Hasan yapıtta bir hastalığa yakalanmış ve vefat etmiştir fakat arkadaşları bu durum karşısında ilgisiz ve acımasız davranmışlardır. Yapıtta Köse Hasan iflahsızın Yusuf gibi hırslı ve bilgi sahibi çok değildi tam tersine güçsüz bir karakterdi. Kızı babası Köse Hasan şehire gitmeden önce ondan birkaç tane hediye istemişti kendi köye ulaşmadan vefat etse de kızının hediyeleri ona İflahsızın Yusuf sayesinde ulaşmıştır

PEHLİVAN ALİ:

- Pehlivan Ali lakabında olduğu gibi güçlü bir pehlivandır. O da daha önce köyünden hiç ayrılmamış bir şehir yabancısıdır. Pehlivan Ali en küçük karakterdir ve bu sebeple de bu üç ana karakter içinde en deneyimsiz, dünyanın gerçekliklerden habersiz olanda kendisidir. Adeta bir ana kuzusu gibidir, şehir hayatının da köy hayatı gibi olacağını düşünmektedir. Aynı zamanda Pehlivan Ali nişanlı olmasına rağmen şehir hayatı aklına girmiş ve nişanlısını aldatmıştır. Geneleve gitmekle kalmamış, Fatma ile kaçmıştır ve o da gurbetten kendi köyüne dönememiştir.

SINIF ÇATIŞMASI:

Orhan Kemal'in "bereketli topraklar üzerinde" adlı yapıtında sınıf çatışması yoğun bir şekilde işlenmiştir. 1954 tarihinde yazılan roman köylüler ve şehirliler arasındaki yoğun çatışmayı ve şehir hayatına ayak uydurmaya çalışan ve günün sonunda ezilen köylüleri anlatmaktadır.

1950'li yıllarda toplumun çoğu henüz köylü olmaktadır. Artan sanayi ile birlikte köylü nüfusunda geçim derdi başlamıştır. Köylü erkekler evlerini geçindirmek umuduyla şehrin yoluna düşmektedir. Gelişen tarım aletlerinin olduğu yerlerin ele başı Çukurova'dır. Bu sebeple çoğu köylü işi imkanı diğer kesimlerden daha fazla olduğu için ilk Çukurova'yı tercih etmektedir.

Türkiye'de bu yıllarda başlayan fabrika üretimiyle birlikte devletin iş gücüne ihtiyacı artmıştır. Gelen gurbetçilerle birlikte iki ayrı kutup oluşmuştur: Ezen-Ezilen...

Bu sınıf çatışması ezilen tarafa yoğun bir şekilde yansıtılsa da romanda oluğu gibi ses çıkarılmamıştır çünkü ezilen taraf güçsüzdür, boyun eğmek zorundadır, arkalarında bıraktıkları bir aile vardır ve tek amelleri ceplerine beş kuruş paranın girebilmesidir. Ezen taraf ise güçlü olmaktadır. İşçi sınıfının gücünü olabildiğince sömürmektedir ve çoğu zaman hilelerle, dolandırıcılıkla hak ettiklerini vermemektedir. Orhan Kemal'in Bereketli Topraklar üzerinde

adlı eserinde de bu sorun yoğun bir şekilde işlenmektedir ve karakterlerin yaşadığı olaylar bu sorunsalın örneklerini oluşturmaktadır.

Yapıtta yaşanan sınıfsal çatışmanın neden sonuç bağlamında örnekleri:

- Orhan Kemal'in "Bereketli Topraklar Üzerinde" adlı yapıtında karakterlerin yaşadığı olaylar neden-sonuç bağlamında sınıf çatışmasına örnek olmaktadır. Ezilen tarafın - köyden şehire göç eden kesimin yaşadığı zorluklar ve alınan kararlar neticesinde başlarına hayatlarını ellerinden alacak kadar büyük sorunlar çıkmaktadır.
1. Köyden bir umutla Çukurova'ya gelen köse Hasan kızının istediği hediyeleri alma hevesiyle fabrikada çalışmaya başlamıştır fakat fabrikada çalışma şartları köylü sınıfını çok etkilemiştir. Köse Hasan bu koşullarda fabrikada çalışmakta zorlanmış ve ağır bir hastalığa yakalanmıştır, gün geçtikçe durumu ağırlaşmaktadır. Para karşılığı Köse Topal, Köse Hasan' a bakmaktadır. İlerleyen günlerde arkadaşları İflahsızın Yusuf ve Pehlivan Ali davranışlarından ve söylemlerinden dolayı işten atılmıştır.

SONUÇ:

- İflahsızın Yusuf ve Pehlivan Ali işten atılınca Köse Hasan tek başına hasta yatağında kalmıştır. Artık Köse Topal'a ona bakması için verecek parası da kalmamıştır. Hasta

yatağında tek başına kalmıştır, işler istediği gibi yürümemiş, kızına aldığı hediye bile kendi elinden teslim edemeyip Çukurova topraklarında vefat etmiştir.

1950 YILLARINDA TÜRKİYE EKONOMİSİ:

Türkiye’de tek partili dönemden çok partili döneme 1946 yılında geçilmiştir. 1850 yılında yapılan seçimleri Demokrat Parti kazanmıştır. 1950-1953 arasında ihracatın artmasıyla bir refah dönemi yaşanmıştır. İhracatın artması dış yardımlarla alınan tarımsal makine ve teçhizat dolayısıyla tarımsal üretimin artmasına dayanıyordu. Ancak bu dönemde sadece ihracat artmamış, hem ithalat hem de alınan dış borçlar artmıştır.

Çok miktarda dış borç alındığından, 1954 yılında döviz sıkıntısı yaşanmaya başlamıştır.

Bu nedenle, ithal edilen malların yurt içinde üretilmesi modeline geçilmiştir.

Ancak 1950’lerin ilk yıllarında kolay dış borç alabilen Türkiye, Türkiye 1950’lerin sonlarına doğru dış borç bulmada zorlanmış ve 1958 yılında dış borçlarını ödeyemez duruma düşmüştür.

1958 yılında dış borç ödemelerini erteleyen Türkiye’de, bu krizi önleyebilmek için ekonomik istikrar tedbirleri alınmış ve Türk Lirası’nın değeri düşürülmüştür, yani devalüe edilmiştir.